

Artikel udarbejdet på baggrund af speciale, IT-Universitetet i
København, august 2008

Mail os: mail@mobilspeciale.dk

Vores blog: <http://mobilspeciale.dk/blog>

Dette værk er licenseret under Creative Commons Navngivelse 2.5

Danmark Licensen. For at se en kopi af denne licens, besøg

<http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/dk/>

Abstract

This article investigates how youth house activists in Copenhagen used digital media for mobilisation and the significance it had for their fight for a new youth house. Through an ethnographic investigation of the activists' use of digital media and their social practice from February 1st to April 15th 2008, we found that digital media – especially chain text messages – played a unique part in the mobilisation of youth house activists. As a result of that we discuss that a new culture of mobilisation is emerging.

Keywords

Mobilisation, smart mobs, new media, digital media, social media, ethnography, social movements, collective action

Indledning

Nu rydder de Ungdomshuset. Mød op om du kan!

Kædesms den 1. marts 2007

I 24 år stod et ungdomshus på Jagtvej 69 på Nørrebro i København. Det blev ryddet den 1. marts 2007. Rydningen blev startskud på et af efterkrigstidens største oprør i Danmark (Karpantschof og Mikkelsen in print). Oprøret foregik over seks dage med demonstrationer og uro forskellige steder i København, hvilket resulterede i massiv mediedækning og mindst 650 anholdte.¹

Herefter fortsatte en stædig kamp med ugentlige demonstrationer, besættelser, uro, happenings, events, underskriftindsamlinger, manifestationer, protester, vold, gøgl, koncerter, kunst, hærværk, diskussion og frustration.

Det var en kamp, som kom til udtryk i Københavns gader med både vrede og festlige unge, og samtidig en kamp, der viste sig på

¹ Politiken, *Kampen om Ungdomshuset*, Fra 2007, <http://politiken.dk/system/topicRoot/Ungdomshuset/> (senest hentet eller vist den 21. juli 2008).

internettet og i mobiltelefoner gennem websites, mailinglister og kædesms.

Kampen for et nyt ungdomshus fik sin afslutning den 1. juli 2008, hvor de unge flyttede ind i nye lokaler på Dortheavej 61 i Københavns nordvestkvarter.

De unge aktivister, der kæmpede for et hus, anvendte digitale medier til mobilisering. Og de var gode til det. De kunne mobilisere sig hurtigt og spontant, og antallet af aktive deltagere var ofte stort. Var det de digitale mediers skyld? Har de digitale medier et stærkt mobiliseringspotentiale, og hvis de har, hvad består dette potentiale så af?

Få har undersøgt, hvordan digitale medier anvendes af danske sociale ungdomsbevægelser og ingen har beskæftiget sig med den betydning, de har i forbindelse med måder at mobilisere sig på.

Mobilisering er ikke nyt og trangen til at mobilisere sig er ikke anderledes end førhen. Men med digitale medier som redskaber, er der tale om nogle anderledes karakteristika, hvis muligheder og begrænsninger er værd at undersøge.

Vi har derfor undersøgt, hvordan digitale medier anvendes til mobilisering af ungdomshusaktivister, og hvilken betydning det har.

Teoretisk baggrund

Præmisser for aktivisters mobilisering

Når vi har undersøgt ungdomshusaktivisters anvendelse af digitale medier til mobilisering, har vi arbejdet med en politisk netværkskultur, der eksisterede i et netværkssamfund.

Netværkssamfundet er social struktur, der består af sociale netværk skabt af elektroniske kommunikationsteknologier (Castells 2004, 41).

I forlængelse heraf er netværkskultur karakteriseret ved, at menneskelige relationer foregår ubegrænset af og opstår på tværs af det fysiske rum. Netværkskultur i denne forstand er ikke styret centralt, hvorfor det kan rumme diversitet, er åbent og dynamisk (Christensen 2002, 131).

Netværkskultur er altså her forstået som et begreb for *måden at organisere politisk praksis og modstand på i det samfundsmæssige felt i netværksamfundet* (Christensen 2002, 131).

Den netværkskultur, vi beskæftigede os med, fungerede i et dansk, demokratisk samfund, som indebærer forsamlingsfrihed og ytringsfrihed. To grundlovssikrede rettigheder, som gav de unge ret til at protestere. Dertil kommer, at dansk politisk kultur også er kendetegnet ved en bred folkelig valgdeltagelse, foreningsliv og græsrodsaktiviteter (Karpantschov og Mikkelsen 2008, 57-58). Altså er kollektive handlinger i det offentlige rum i Danmark bestemt ikke unormalt, ligesom mange borgere tager del i demokratiet.

Et andet væsentligt aspekt vedrørende det samfund ungdomshusaktivisterne agerede i, er, at næsten alle har adgang til internettet, samt har en mobiltelefon. Ungdomshusaktivister var i aldersgruppen 13-25 år, og i den aldersgruppe indgår mobiltelefon og internet som en naturlig del af deres hverdag.

Danske unges mobilbrug består primært af samtale og sms² (Stald 2007b, 15) og kan tildeles en betydning som konstant forbindelse til venner og dermed til det sociale netværk.

Med disse præmisser for øje undersøgte vi ungdomshusaktivisters sociale brug af digitale medier.

Mobilisering

Den politiske netværkskultur, som aktivisterne var en del af, kan også anskues som en social bevægelse. I den indgår tre komponenter som en social bevægelse skal have; en identificerbar fjende, netværksorganisering og en kollektiv identitet (della Porta og Diani 2006, 20). Ungdomshusbevægelsens fjende var Københavns Kommune. Deltagerne i bevægelsen var et uformelt netværk af venner, skolekammerater og bekendte, som i fællesskab kæmpede for et ungdomshus i København. Kampen for et ungdomshus kom især til udtryk gennem de kollektive handlinger eksempelvis demonstrationer, som deltagerne udførte i det offentlige rum.

² Sms står for short message service og er små tekstbeskeder på max. 160 tegn, som kan sendes fra mobiltelefon til mobiltelefon.

Aktivisternes kollektive identitet så vi gennem aktioner og udtryksmåder på websites som ungdomshuset.dk, profiler på Myspace og i kædesms. Den bevægelse med offline og online aktivitet var Ungdomshusbevægelsen.

At mobilisere sig er noget en social bevægelse gør for, at deltagerne i fællesskab kan give udtryk for deres holdninger, kritik eller behov for forandring. I vores tilfælde var udtrykket et ønske om et nyt ungdomshus i København.

Sociologen Charles Tilly (1978) definerer således mobiliseringsbegrebet i nedenstående.

The word "mobilization" conveniently identifies the process by which a group goes from being a passive collection of individuals to an active participant in public life. Demobilization is the reverse process.

(Tilly 1978, 69)

Først og fremmest er mobilisering en proces. Det vil sige, at den foregår over tid og kan rumme forskellige typer af handlinger. Derudover skal der indgå en samling af individer, så det kan betegnes som en gruppe.³ Det processuelle ved mobilisering bliver dermed, ifølge Tilly, at en gruppes tilstand går fra at være passiv til at blive aktiv. Aktiv forstås som det at udføre en kollektiv handling i det offentlige rum.

Det er væsentligt at påpege, at demobilisering er den omvendte proces, hvor en gruppe bliver passiv efter at have været aktiv. Tilly pointerer yderligere, at enhver mobilisering indebærer demobilisering (Tilly 1978, 76).

Ifølge Tilly har mobilisering et program. Et program, som handler om at tilegne sig ressourcer og dermed øge bevægelsens kollektive krav over de selv samme ressourcer (Tilly 1978, 73). Ressourcer skal forstås i bred forstand. Materielt som eksempelvis deltagernes arbejdskraft og fysiske materialer, og immaterielt som loyalitet og solidaritet (della Porta og Diani 2006, 15).

³ Vi betegner en gruppe som bestående af tre personer eller derover.

I forlængelse af dette handler en analyse af mobilisering derfor om at undersøge, hvordan en gruppe tilegner sig ressourcer for at udføre en kollektiv handling (Tilly 1978, 7, della Porta og Diani 2006, 15).

Det skal påpeges, at ovennævnte vinkel på mobilisering som tilegnelse af ressourcer er blevet kritiseret. Et kritikpunkt handler eksempelvis om, at der ikke fokuseres på hvilke strukturelle former eller ændringer, der kan have en betydning for mobilisering (della Porta og Diani 2006, 18). En anden kritik går på, at mobilisering betragtes for rationelt. Denne forståelse af mobilisering tager nemlig ikke højde for, at der også kan være tale om et følelsesmæssigt niveau i kollektiv handlen (della Porta og Diani 2006, 16).

Trods denne kritik ser vi på mobilisering som tilegnelse af ressourcer, da vi har fokus på anvendelse af digitale medier og deres betydning for mobilisering. Vi ser dog ikke på mobilisering som et isoleret og uafhængigt begreb, men det skal forstås kontekstuel.

Det vil i vores tilfælde sige, at mobilisering skal forstås som en del af et demokratisk og rigt samfund, hvor de omtalte unge alle har adgang til mobiltelefon og internet som nævnt tidligere.

I forbindelse med Ungdomshusbevægelsens kamp for et hus anvendte aktivister digitale medier som ressourcer. De havde bl.a. et officielt website, som var ungdomshuset.dk, de havde mailkonti som blokrnu@gmail.com, de sendte kædesms fra deres mobiltelefoner og der eksisterede profiler på sociale netværkssites med forbindelse til Ungdomshusbevægelsen. De digitale medier var altså allerede kollektive erobrede ressourcer for Ungdomshusbevægelsen.

De ressourcer var også af symbolsk betydning. I den forstand at kollektiv identitet eksempelvis også blev udtrykt gennem de digitale medier.

Digitale medier var redskaber i og til mobilisering. Ved at vi forstod digitale medier som redskaber, udelukkede vi andre betydninger af, hvordan de kunne forstås som fx signalværdi eller underholdning.

Begrebet Smart mobs

Når digitale medier anvendes til mobilisering, betegner Howard Rheingold (2002) det som et socialt fænomen ved navn *smart mobs*.

Ifølge Rheingold er smart mobs kollektiv handlen, der er muliggjort af digitale medier og han definerer det således

"Mobile ad hoc social network" is a longer, more technical term than "smart mob."

(Rheingold 2002, 169)

Smart mobs opstår, når computermedieret kommunikation forstærker menneskets måde at interagere med hinanden på (Rheingold 2002, xii, 114). På den måde bliver det et socialt fænomen med hjælp fra en digital værktøjskasse. Et socialt fænomen, hvor mobilitet, netværksstruktur og ad hoc opståen er væsentlige karakteristika ved menneskelig forsamling gennem digitale medier.

Rheingold giver teknologien forrang for opkomsten af smart mobs. På den måde udelukker han, at sociale forhold også kan være afgørende for om smart mobs opstår eller ej. Det forsøger vi dog at imødegå ved at inddrage aktivisternes kontekst. Det gjorde vi både ved at se på eksisterende præmisser i de samfund de agerede i, men også ved at have en etnografisk undersøgelsesmetode, hvor vi undersøgte aktivisternes betydningsproduktion (Hastrup og Ovesen 1999 [1985], 22).

Metode

Vi kombinerede etnografiske metoder, som deltagerobservation og interview, med *virtuel etnografi* præsenteret af Christine Hine (2006), samt med kvantitativ indsamling af sms og registrering af aktivitet på udvalgte websites. Denne form for etnografi gav os empiri, som både sagde noget om bevægelsens betydningsproduktion, resultatet af de etnografiske, kvalitative metoder, samt bevægelsens medieproduktion på webben og via mobiltelefonen.

Vi undersøgte ikke et fysisk sted, men en bevægelse, som bestod af et meningsfællesskab, hvor grænserne var flydende. Det var således ikke en klart defineret gruppe mennesker. Dermed eksisterede en *a priori* afgrænsning af feltet ikke i vores undersøgelse. Afgrænsningen udviklede sig derimod i takt med, at vi opnåede viden om vores felt, hvilket Hine også beskriver som en stor udfordring ved virtuel etnografi (Hine 2006, 311). I stedet for afgrænsning i form af sted,

satte vi derfor en pragmatisk afgrænsning i tid fra den 1. februar til 15. april 2008.

Vores empiri bestod således af 113 valide⁴ kædesms samt overblik og registrering af aktivitet på udvalgte websites, Myspace profiler og Facebook grupper. Vi fik desuden adgang til en Gmail konto benyttet af en gruppe af aktivisterne.

Vores indblik i aktivistersnes sociale praksis foregik ved at deltage i møder, kollektive handlinger og gennem to semistrukturerede fokusgruppeinterview med hver fire informanter.

Således fandt vi ud af, at ungdomshusaktivister anvendte fire forskellige former for digitale medier. De var websites, sociale netværkssites, kædesms og mailkonti.

Analytiske resultater

Kollektive handlinger og mediebrug

Ungdomshusaktivister skelnede overordnet mellem to slags kollektive handlinger, de *planlagte* og de *spontane* kollektive handlinger.

Kendetegnende for en planlagt kollektiv handling var, at ungdomshusaktivister anvendte de fire nævnte medier og afholdte møder og seminarer. På den måde kunne de mobilisere mange over en længere tidsperiode. Aktionen *Blokr*,⁵ som vi fulgte nøje, blev betegnet som en planlagt kollektiv handling med ca. 1500 deltagere.⁶

Nedenstående illustration viser brugen af digitale medier og mødeaktivitet i forbindelse med Blokr.

⁴ Vi fravalgte nogle få kædesms pga. validitetsmæssige årsager.

⁵ Blokr var tænkt som en belejring af København Rådhus. En belejring hvor aktivisterne ville lukke politikerne inde på rådhuset til de gav dem en nøgle til et nyt hus. To dage før Blokr skulle finde sted, fik aktivisterne lovning på det nuværende ungdomshus på Dortheavej. Dermed ændrede Blokr form og blev til en fest demonstration, hvor ca. 1500 deltagere gik gennem Københavns gader. <http://blokr.nu/>, tilgået den 26. September 2008.

⁶ Bianca Z. Vasconcellos, »Politiken.dk,« *Vandpibe og høj musik på Nørrebro*, 3. april 2008, <http://politiken.dk/indland/article490742.ece> (senest hentet eller vist den 17. juli 2008).

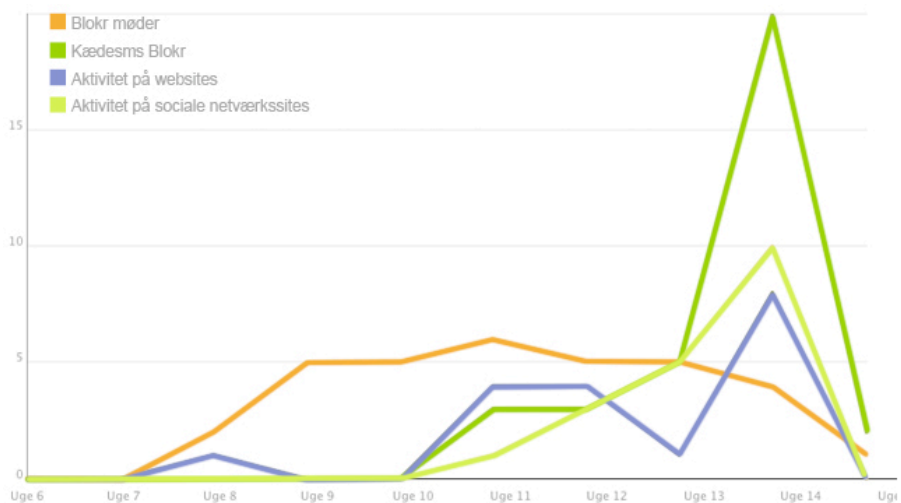

Illustration D: Forhold mellem digitale medier og møder

I illustrationen kan vi se, at der var en sammenhæng i brugen af digitale medier til planlagte kollektive handlinger. Vi ser også, at brugen af alle tre medier øgedes og faldt samtidig i slutningen af perioden, hvor Blokr fandt sted, og at kædesms var det mest anvendte medie.

I uge 14 mindskedes brugen af digitale medier kraftigt, fordi aktivisterne ikke anvendte digitale medier under en stor aktion som Blokr, der fandt sted i uge 14. Aktivisterne var på gaden og ikke foran computeren samtidig med, at de ofte ikke medbragte mobiltelefoner til planlagte kollektive handlinger, da der var mulighed for at blive arresteret på baggrund af mobiltelefonens indhold. Derudover foregik styrende kommunikation under aktionen via højtalere på demonstrationsvogne.

Ovenstående illustration viser også, hvordan digitale medier først for alvor blev taget i brug efter en periode med mødeaktivitet. Den viser desuden, at brugen af digitale medier steg i takt med, at mødeaktiviteten faldt. Det vil altså sige, at de digitale medier afløste de fysiske møder, jo tættere vi kom på den kollektive handling.

En spontan kollektiv handling var modsat den planlagte kendetegnet ved, at aktivisterne, udover at snakke sammen, kun anvendte ét medie til mobilisering. Dette medie var kædesms. Til sådanne kollektive handlinger forventede aktivister et meget færre antal deltagere.

Modsat den planlagte kollektive handling foregik mobilisering til spontane handlinger over en kort tidsperiode, hvorfor hastigheden i spredning af kædesms, var væsentlig.

Vores informanter var klar over, hvornår hvilke mobiliseringsredskaber skulle bruges og hvor hurtigt de kunne mobilisere et bestemt antal aktivister ved hjælp af kædesms. Dette afhang af hvor lang tid i forvejen, de havde sendt en kædesms ud i deres netværk. På 20 minutter kunne de eksempelvis mobilisere 50 aktivister og på tre timer kunne de mobilisere 200 aktivister. Et godt eksempel på det ses i nedenstående citat.

(...) Så ringede vi også til nogen af vores kammerater og sagde hey buddy prøv at hør kom lige hen til [sted fjernet] fordi vi er i gang med at blive anholdt. Så, så to minutter efter får jeg en kædesms hvor der står hey kammerater nogle af vores venner er ved at blive anholdt på [sted fjernet], kom og støt op. Og så 20 minutter efter så, da jeg endelig var kommet ned så, så på [sted fjernet] så står der en bunke mennesker, sådan halvtreds stykker eller sådan et eller andet (...)

(pige 18 år)

Betydning i forhold til mobilisering

Et er, hvornår de digitale medier anvendes. Noget andet er, hvordan og hvilken betydning det har for mobilisering af aktivister. I nedenstående gennemgår vi de fire typer digitale medier, som vi så anvendte.

Officielle websites

Ud fra en netværksoversigt på 111 websites, valgte vi at følge tre officielle websites; ungdomshuset.dk, blokr.nu og jagtvej69. Vi valgte disse websites, da de var centrale i netværket og fordi de informerede om møder og kollektive handlinger. Det var dog information, som ungdomshusaktivister kendte til i forvejen og derfor fandt irrelevant. En informant beskrev det således.

(...) jeg ved alt sammen hvad der står, jeg får det at vide gennem venner eller på Mandagsmødet⁷ eller et eller andet.

(Dreng, 15 år)

De officielle websites var ikke steder, hvor aktivisterne fik deres information. De vidste på forhånd gennem møder og snak med venner, hvad der stod. Alle informanter fortalte, at de anvendte de tre websites, men det handlede om en bekræftelse af, hvad der var sket eller skulle ske og ikke om nye informationer.

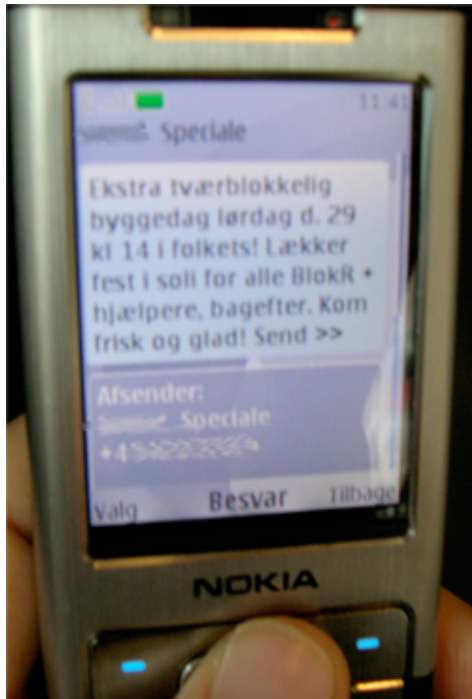
De mobiliserende effekter lå derfor andetsteds og de tre websites havde i stedet relevans for bevægelsens eksterne formidling.

Kædesms

Ungdomshusbevægelsen anvendte i høj grad kædesms i forbindelse med mobilisering. En kædesms er en sms, som sendes videre. I en kædesms kan der være forskellige former for indhold, men det der definerer den som en kædesms er, at modtageren sender den videre til nogen, som igen sender den videre. På den måde spredes et budskab i bevægelsen som en kæde. Indholdet var som regel upersonlig og indeholdte et budskab, der var relevant for flere samtidig med, at kædesms kun blev brugt til intern kommunikation.

En kædesms i forbindelse med Blokr så fx sådan ud,

⁷ Mandagsmødet var Ungdomshusbevægelsen faste ugentlige møde og fungerede som bevægelsens øverste myndighed (Karker 2007, 64-65). Mødet foregik forskellige steder på Nørrebro som *Det Fri Gymnasium* eller *Folkets Hus* og ifølge vores informanter var de op til 100 deltagere til Mandagsmøde.

En kædesms. Der står *Ekstra tværblokkelig byggedag lørdag den 29 kl. 14 i folkets! Lækker fest i soli for alle BlokR + hjælpere, bagefter. Kom frisk og glad! Send >>*

Denne kædesms betød, at der var et arrangement for alle deltagere i BlokR, hvor de skulle bygge barrikader og lave anden forberedelse til aktionen. Det foregik i Folkets Park på Nørrebro og bagefter var der en lukket fest for deltagerne. Den skulle desuden sendes videre.

En af informanterne definerede kædesms således,

En kædesms er en sms, som har et fælles, hvad skal man sige, en fælles besked. Den, altså, som i denne her besked, den går ud til alle og alle skal have den at vide. Ergo derfor skal den sendes videre. Deraf kommer ordet kæde, fordi at du danner en kæde ved at du sender den videre (...) hvad jeg mener med et fælles budskab eller en fælles besked så er det selvfølgelig bare indenfor vores miljø.

(pige, 18 år)

Forskellige former for opfordringer til at sende kædesms videre, som oftest ses i slutningen af beskeden, klassificerede den som en kædesms. Det kunne være *Send videre!*, *Send >>*, *Fwd, -- >*, *Send V*, *Spread the word*, *Forward* eller *Send Vidr!*.

Sproget anvendt i Ungdomshusbevægelsens kædesms var med til at konstruere deres kollektive identitet. Eksempler på det, så vi i en hilsen som denne, *Oi blokkere*. Det var en hilsen til alle deltagere i Blokr. Et andet eksempel var *Klar Parat til Start Pirat*. Sågar ordet *demo*, som er en forkortet version af ordet demonstration, kan ses som eksempel på, at der indenfor bevægelsen herskede et bestemt sprog og for at være en del af bevægelsen skulle aktivister forstå sproget. Samme ord florerede desuden på websites og i sociale netværkssites, men de var oftere repræsenteret i de kædesms, som vi registrerede.

I nogle tilfælde florerede der så mange kædesms, at det forårsagede en strøm af kædesms på et komplekst niveau. Dette fænomen betegner Kohl (in print) som *sms-bølger*. En sms-bølge betegner han som et massemedie, der består af mange forskellige kædesms, som alle indbyrdes forholder sig til hinanden.

Forskellen mellem en kædesms og en sms-bølge ses i antallet af sms og i indholdet. Hvis en aktivist fx modtager ti eller tyve kædesms, hvor de fleste er forskellige i indhold og udtryk, men som alle forholder sig til det samme emne, så er aktivisten midt i en sms-bølge. Modtages et mindre antal enslydende kædesms, er det blot gentagelser aktivisten modtager (Kohl in print). Et så skarpt skel mellem de to sker selvfølgelig ikke i realiteten, men sættes her for at illustrere forskellen.

Vi har i vores datamateriale vurderet, at vi oplevede to sms-bølger.

Første gang var i forbindelse med lovning af huset på Dortheavej, som satte en bølge i gang. Her modtog vi 12 kædesms over to dage. De forskellige kædesms handlede både om et ekstraordinært Mandagsmøde, at de havde fået et hus og at der var mere information at få på webben.

Anden gang var i forbindelse med afviklingen af et stort arrangement kaldet *April 08*, hvor der foregik kollektive handlinger over hele Købehavn en fredag og lørdag i april 2008. Her modtog vi 19 kædesms om alt fra piratfester, demonstrationer til, at en politiker var en *tyrolerhat*.

Kædesms og sms-bølger var en del af hverdagen for ungdomshusaktivister. Det så vi både i interviews og i vores

indsamling af kædesms, som kun var et lille udsnit af de kædesms, der florerede i hele bevægelsen.

Typer kædesms

Vores informanter påpegede, at der fandtes forskellige typer kædesms. Typer, som alle mobiliserede eller demobiliserede på den ene eller anden måde. Vi fandt frem til seks forskellige typer, som vi kaldte *akutte*, *informativ*, *nyheder*, *bekræftende*, *regulerende* og *festlige*.

Akutte kædesms handlede om besættelser, demonstrationer eller andre kollektive handlinger, hvor der var brug for deltagere nu og her. Et eksempel var,

Ballade i Christiania centrum – politiet har skudt en hundehvalp og truet folk med pistoler. kom støt op! Send den hurtigt videre

(kædesms den 2. april 2008)

En informant definerede den akutte kædesms således,

Altså den her akutte besked som i hvis du ikke kommer nu, så kan det være slut om en time, det her det har også relevans for dig.

(pige, 18 år)

Den akutte kædesms var effektiv i forhold til hurtig mobilisering af ungdomshusaktivister, fordi de var klar over, at der skulle reageres med det samme.

De informative kædesms indeholdt ikke information, der skulle handles på med det samme, men var til oplysning. De kædesms blev også kaldt *demonstrationsbeskeder*. Et eksempel på denne type så sådan ud

THEY BROKE OUR HEART – NOT OUR SPIRIT! Stor folkelig demo på 1-års dagen for rydningen af jagtvej 69. 1. Marts kl. 12 fra Nørrebrohallen og til Christiania til Røvhulspladsen hvor der vil være musik, gøgl og gadekage! Tag alle og deres bedsteforældre med! Kampen fortzætter! Send v.

(kædesms den 29. februar 2008)

Denne kædesms fungerede som en påmindelse om, hvad der skulle ske og at der var behov for deltagere til den pågældende kollektive

handling. De informative kædesms var i høj grad mobiliserende, i og med de spredte budskaber om de forskellige kollektive handlinger.

Den tredje type af kædesms var nyheder. Denne sms lagde ikke op til handling, men informerede blot.

Hey ... Alle 26 er blevet frifundet i alle anklager .. Yeah ...:-D

(kædesms, den 14. marts 2008)

Den fjerde type var kædesms som bekræftelse. En bekræftelse af at det gik godt i bevægelsen eller at ungdomshusaktivisterne skulle være stolte af sig selv. Denne type fungerede heller ikke som mobiliserende i sit umiddelbare udtryk. Derimod fungerede den som en bekræftelse af relationen mellem aktivister. Det vil sige, at denne type kædesms spillede på de immaterielle og dermed symbolske ressourcer såsom kollektiv identitet.

Der er altså også nogen gange (...) så er der bare nogle som sender sådan nogle rundt, som ikke indeholder noget som helst, som bare er sådan klap dig selv på skulderen hvor er vi seje eller.

(Pige, 17 år)

Den regulerende kædesms var femte type. Denne type indeholdte et budskab om, hvordan ungdomshusaktivister skulle opføre sig i en bestemt situation. Et eksempel herpå var

Dont start riots tonight! We are a movement who sometimes use militant stradegy! Not a hooligan group! The political proces is still on! We will fight another day! Dont do something stupid, just for one night of riots and fun! Be smart! Take care. Spread the word

(kædesms den 1. marts 2008)

Her opfordredes til ikke at lave ballade og i stedet vente med det til en anden dag, hvormed typen fik sin regulerende form.

En informant kaldte også den regulerende kædesms for en *modsms*. Sådan en sms sendte vedkommende ud, fordi der havde floreret en akut kædesms om kollektiv handling, som hun ikke mente, der skulle handles på af ungdomshusaktivisterne.

Der er problemer på Christiania men HUSK at det er Christianias valg hvad der skal ske!!! Så hvis i tager derud så husk at det er

Christiania der skal lægge linien og ellers bliv hjemme og vent på stand-by. Det er Christianias valg! Send videre.

(kædesms den 2. april 2008)

Det var en regulerende kædesms, fordi den opfordrede til, at ungdomshusaktivister ikke skulle tage ud på Christiania. Den var altså et udtryk for demobilisering gennem digitale medier. Som nævnt hang mobilisering og demobilisering sammen og det var denne kædesms et eksempel på, fordi den netop var en reaktion på mobiliserende handlinger.

Den sjette og sidste type af kædesms var den festlige. Den fortalte som regel om tid og sted for en fest eller hyggeaften. Festlige kædesms var ikke mobiliserende i forhold til kollektive handlinger såsom demonstrationer, men var netop mobiliserende i forhold til vedligeholdelse af bevægelsens kollektive identitet. Nedenstående var et eksempel på den festlige kædesms.

Kom! - fredagsbar i Bumzen nu på fredag d. 4.april. Nulle & Verdensorkesteret spiller op til dans kl. 19:30 og Mekanisk sørger for bar, røverhistorier og syg stil.... - Det bli'r en fest!!

(kædesms den 30. marts 2008)

De seks typer af kædesms var alle mobiliserende digitale redskaber, hvor nogle indsamlede menneskelige ressourcer og andre vedligeholdte dem. Det bemærkelsesværdige var, at de forskellige typer kædesms samlet set gav udtryk for mange mobiliseringsprocesser på én og samme tid. De kunne både være mobiliserende, demobiliserende og ikke umiddelbart mobiliserende ved, at de opfordrede til hverken handling eller ikke handling, og det kunne alt sammen foregå indenfor samme tidsperiode i eksempelvis en sms-bølge.

Spredning af kædesms

Nogle informanter nævnte, at de anvendte en gruppefunktion i mobilens telefonbog, når de sendte kædesms videre. Med denne funktion kunne de definere en gruppe og dermed sende sms ud til mange på én gang. De behøvede altså ikke at vælge modtagere enkeltvis. En informant udtrykte det som følgende

Så laver jeg sådan en lille gruppe inde i min telefon, så laver jeg en der hedder [navn fjernet] gruppe og så sender jeg den bare videre til den gruppe.

(Pige, 21 år)

Udover mobiltelefonens funktioner var abonnementet også af betydning. Ifølge informanterne tænkte de over, hvordan de både ringede og sendte sms i forhold til det abonnement de havde. De fortalte, at de enten havde taletidsabonnementer som CBB mobil eller abonnementer med et specifikt beløb om måneden.

Flere informanter fremhævede endvidere, at en effektiv abonnementsstype, i forhold til at sende mange sms, var fri sms, sms for 1 øre eller lignende. De informanter, der havde denne abonnementsstype, var ikke selektive med sms og tænkte ikke over, hvor mange de sendte.

Et væsentligt element ved det at sende kædesms videre, var at ungdomshusaktivisterne var i stand til at gøre det mere effektivt ud fra deres kendskab til netværket. De vidste nemlig, hvem der havde fri sms abonnement, benyttede gruppefunktioner eller hvem der ikke var selektive med, hvem de sendte videre til.

Med mindre man kender en der har gratis sms'er, så kan han sende dem gratis ud [alle griner] Så ved ligesom at der er en del der bliver dækket der.

(Pige, 21 år)

En anden viden om netværket var, at informanterne havde styr på, hvilke personer, der kunne sprede kædesms bedst muligt. En informant fortalte således, at

(...) så kender jeg den og de person i det netværk og ved fx at den der person sender altid videre til så og så stort et netværk, jeg kender ik. Så vælger jeg måske mere i stedet for at sende den til alle jeg kender, så sender jeg måske til en eller måske eller sådan tre forskellige personer som ved har hver deres netværk.

(Pige, 17 år)

Nogle personer var altså langt mere effektive til at sende en kædesms videre end andre og den viden om netværket besad

ungdomshusaktivister. De vidste også hvem i deres netværk, der fik de forskellige kædesms.

(...) samtidig så kender jeg også nogen, hvor jeg ved, at de ved godt, at jeg godt ved det, når de får kædesms'en om noget (...)

(Pige, 17 år)

Kædesms, set som mange til mange kommunikation og dermed effektiv i forhold til mobilisering, havde altså i ungdomshusaktivisters eksempel et stort spredningspotentiale. Samtidig vurderede flere af informanterne hver enkel kædesms således, at de kun blev sendt til de rette personer eller de stoppede dem.

Hastighed i kædesms

Vi så også eksempler på hvor hurtigt en kædesms blev spredt i bevægelsen. Eksempelvis modtog vi den 3. april 2008 nedenstående kædesms fem gange fra fire forskellige informanter i løbet af én time og otte minutter.

Mød op på Vesterbro Torv i dag kl 17, og fyr den af i en kæmpe takkedemo. Vi markerer at vi ikke har glemt, og ikke vil glemme nogen af dem som har støttet os i kampen for et hus. Ingen tak til systemet, kun tak til vores venner. -BlokR

(kædesms den 3. april 2008)

De kædesms, som spredtes med størst hastighed, handlede eksempelvis om besættelser eller en vigtig nyhed, som nyheden om et ny ungdomshus.

Modsat kunne hastigheden, hvormed en kædesms blev sendt videre, også sænkes i tilfælde, hvor den var knap så betydningsfuld for spontan mobilisering. Det skete eksempelvis, hvis en informant glemte at sende den videre eller lige var i gang med noget andet og derfor ikke fik sendt videre. Indholdet i kædesms var altså et væsentligt parameter i forhold til, hvor hurtigt den blev spredt i bevægelsen.

Normativitet i kædesms

Kædesms var spundet op omkring et sæt af regler, som aktivisterne havde let ved at sætte ord på.

Først og fremmest skulle indholdet være sandt. Dernæst måtte der ikke kopieres noget fra eksempelvis et website, for det var med til at skabe rygter.

Det var desuden tungtvejende for aktivisterne, at der ikke stod noget som politiet kunne bruge, fordi de vidste, at politiet også modtog mange kædesms fra Ungdomshusbevægelsen.

Pige 1: Man må ikke skrive ting der ikke skal blive aflyttet, aflæst eller hvad man siger, i hvert fald hvis man skriver om aktioner. Så er det ikke så smart at skrive noget som at politiet ikke må vide, fordi der er rigtig manges telefoner, der er aflyttet, aflæst et eller andet, hvor de så kan gå tilbage og så på beskederne, at de kan gå tilbage og se at du har været der og der og sådan noget

Pige 2: Ja, hvis man kan risikere at bliver anholdt til noget, så er det ret dum at skrive et eller andet, jeg er her i gang med det her, som er ulovligt, kom herhen.

(Pige 1, 15 år og pige 2, 14 år)

Politiet, som udenforstående faktor, spillede her en rolle i brugen af de digitale medier i forhold til mobilisering, da de havde indflydelse på indholdet i kædesms.

Endvidere nævnte en informant, at der ikke måtte ændres i en kædesms, det var *dårlig stil*. Så selvom en kædesms blev sendt igennem mange mobiltelefoner, ændrede informanterne ikke i indholdet.

Kædesms var altså til intern kommunikation i Ungdomshusbevægelsen og dermed også kontekstuel centreret.

Sociale netværkssites

Vores informanter benyttede især Myspace, et sociale netværkssite,⁸ i forhold til mobilisering. Vi registrerede, at aktivister brugte plakater og flyers som digitale billedfiler på Myspace.

⁸ Et social netværkssite er, hvad Danah Boyd og Nicole Ellison (2007) kalder webbaserede services, hvor individer laver en offentlig eller semi-offentlig profil og derudover får forbindelser med andre ofte kaldet venner, forbindelser som kan ses fx i en visuel fremstilling af profilens ejermand og andre.

Denne måde at viderebringe et budskab kan sammenlignes med at dele papirflyers ud. Forskellen var dog at budskabet også fik en personlig anbefaling med på vejen. En anbefaling fra én, aktivisten kendte og som også blev set af de andre venner i netværket. Det var med til at gøre spredningspotentialet stort.

Gmail konti

Udover websites, kædesms og sociale netværkssites anvendte ungdomshusaktivister også mailkonti. Vores informanter gjorde os opmærksomme på, at det ikke i så høj grad handlede om afsendelse af mail fra en person til en anden, men mere om, hvordan de kunne anvendes som en til mange og mange til mange kommunikation.

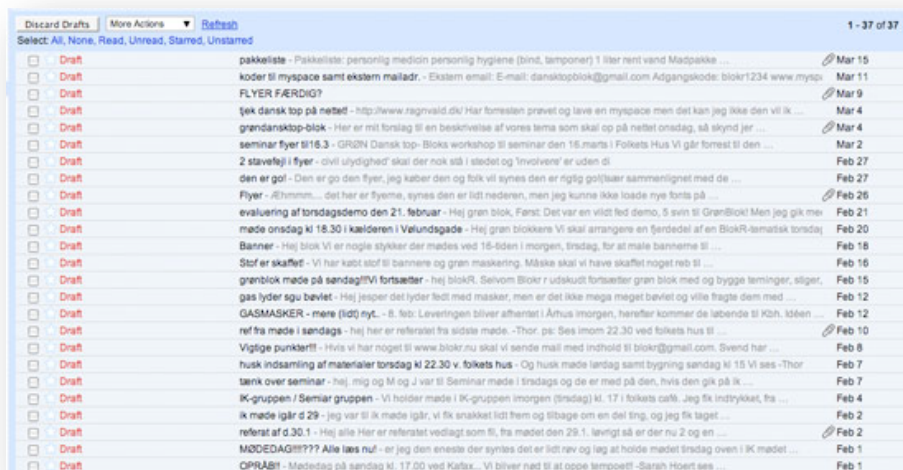
Informanterne fortalte, at de hovedsageligt brugte Gmail konti eller mailinglister i forhold til mobilisering.

Vi fik adgang til en Gmail konto anvendt af en undergruppe i Blokr, Grøn blok.⁹ Denne konto var både en officiel mailadresse for Grøn blok, og alle deltagere havde adgang til den. På den måde kunne alle i blokken svare på indkomne mails.

Interessant i ungdomshusaktivisters brug af Gmail var dog, at de anvendte den som en intern samarbejdsplatform deltagerne af Grøn blok imellem.

Samarbejdet foregik således ved at bruge Gmail kontoens kladde funktion (på engelsk: *draft*).

⁹ Derudover var der rød, gul og turkis blok.

Grøn bloks Gmail konto, kladde funktion med 37 kladder den 17. marts 2008.

Ved kollektivt at bruge kladde funktionen samarbejdede aktivisterne om, hvornår der var møder eller seminarer, dagsordener for møder, referater af møder, udarbejdelse af flyers, informationer om gasmasker, om bannere og evalueringer af kollektive handlinger.

Dreng: man kan også godt bruge gmail til hvis man har skrevet en halv pressemeddelelse eller en halv et eller andet og så bare have den liggende også er der en eller anden der skriver videre, eller en anden der oversætter til engelsk eller sådan noget.

Pige: eller hvis man er ved at lave en flyer.

(Dreng, 16 år og pige, 17 år)

Gmail kontoen fungerede altså som intern digital strukturering af blokkens kollektive handlen, i forhold til organisering af blokkens arbejde.

Dens styrke var, at aktivisterne via den kunne samtale asynkront, hvilket muliggjorde samarbejde uden begrænsninger i tid og sted, da de ikke behøvedes at mødes fysisk.

Det var bemærkelsesværdigt, at aktivister på eget initiativ modificerede en mailkonto, designet til én person, til en kollektiv samarbejdsplatform. Det vidnede noget om aktivisters behov for at samarbejde online og deres vilje til at forme redskaberne.

Overordnet kan vi konkludere ud fra vores analytiske resultater, at de digitale medier både havde en instrumentel og en symbolsk betydning for ungdomshusaktivisters mobilisering.

Websites fungerede som ekstern formidling eller bekræftende for aktivister. Brug af mailkonti var forberedelse til kollektiv handling. Kædesms var ofte benyttet gennem seks forskellige typer, som havde henholdsvis en funktionel eller symbolsk karakter, og sociale netværkssites spredte anbefalende information om deltagelse.

Kædesms stod derudover som et centralt digitalt medie for Ungdomshusbevægelsen. Vores informanter påpegede, at det var det mest betydningsfulde mobiliseringsredskab i den forstand, at kædesms var den digitale kommunikation, der var mest effektiv til hurtigt at mobilisere aktivister.

Hvordan var det smart mobs?

Ovenstående har været en beskrivelse af Ungdomshusbevægelsens digitale værktøjskasse. Den fungerede effektivt til at sprede information, da ungdomshusaktivister eksempelvis var i stand til at samle ca. 1500 deltagere til Blokr, 200 på tre timer eller sågar 50 på 20 minutter.

Ifølge Rheingold ligger det effektive spredningspotentiale, i at det foregår i en netværksstruktur. Han opererer med, at sociale netværk er *drivende kræfter*¹⁰ i smart mobs (Rheingold 2002, 56). Grunden til det er, at værdien af forbindelser stiger eksponentielt, når digitale medier anvendes, da der er mulighed for gruppedannelse i netværket (Rheingold 2002, 60).

En informant udtrykte således, hvordan spredning af information ved hjælp af digitale medier foregik i Ungdomshusbevægelsen.

Og det er jo også fordi du sender fx, jeg kan sende en, en kædesms til [navn udeladt] og så sender hun den også videre til 10-20 af hendes venner og sender de den alle sammen videre, på den måde kommer den ud til rigtig mange, rigtig hurtigt, hvis alle sender den videre.

¹⁰ Oversat fra de engelske ord *driving forces*.

Spredningen af budskaber var således hurtigt og effektivt, da den foregik ved en eksponentiel stigning af forbindelser, som sendte budskabet videre.

Spredningspotentialer ligger ikke kun i samspillet mellem digitale medier og netværksstrukturen i Ungdomshusbevægelsen. Det handler også om, at aktivister anvendte digitale medier intelligently. Det så vi eksempelvis i informanternes måde at videresende kædesms på. Videresendelse afhænger af indholdet i kædesms og aktivisters viden om deres netværk.

Aktivister besad en viden om deres netværk, som de brugte, når de sendte kædesms videre. De vidste, hvem i deres netværk, som havde fri sms-abonnementer og som derfor sendte ud til mange uden at tænke på omkostningerne. Informanterne vidste også hvem i deres netværk, der sendte alle kædesms videre. Ud fra hvem de modtog kædesms fra, vidste de, hvem i deres netværk, der ikke havde fået den. Når informanterne kendte den person, de modtog kædesms fra blev informationen desuden pålidelig, fordi de havde tillid til afsender.

Netværksstruktur, intelligent spredning af budskaber og tillid i digital kommunikation var dermed alle faktorer, som påvirkede ungdomsaktivisters måder at mobilisere sig på og det gjorde mobilisering mere effektivt. Samspillet af disse faktorer gav et stort spredningspotentialer.

Netværksstrukturen og de sociale anbefalende mekanismer gennem digitale medier er netop tydelige kendetegn på smart mobs. Rheingold fremhæver, at sådanne sociale mekanismer påvirker den kommunikative praksis og på den måde kan samarbejde på et kompleks niveau foregå effektivt gennem digitale medier (Rheingold 2002, 46).

Et er spredningspotentialer, noget andet er, hvordan aktivister arbejdede sammen, når de skulle planlægge kollektive handlinger. I den planlægning gjorde de brug af digitale medier til at indsamle ressourcer, som muliggjorde, at de sammen udførte en demonstration. Planlægning, som begreb er dog en for fast og

begrænset måde at forklare, det ungdomshusaktivister gjorde. De planlagde nemlig ikke, de koordinerede. Med begrebet koordinering får vi mere fokus på det dynamiske og mobile aspekt i Ungdomshusbevægelsens mobilisering.

Et empirisk eksempel på, hvordan koordinering foregik, var de sms-bølger, som vi oplevede i vores undersøgelsesperiode. I sms-bølger foregik der netop meget information om samme emne, hvilket i forbindelse med Ungdomshusbevægelsen både var opfordringer til mobilisering og demobilisering. Her var akutte kædesms, som opfordrede til spontane kollektive handlinger og regulerende kæde, som anvendtes til demobilisering. På den måde koordinerede aktivisterne konstant hinanden gennem brug af digitale medier.

Vi kan ikke forkaste brug af planlægning fuldstændig, for en planlagt kollektiv handling som Blokr var netop planlagt gennem måneders mødeaktivitet. Planlægningen foregik ved, at Ungdomshusaktivister aftalte, hvilke dage de ville afholde de forskellige møder på. Men det var også det eneste, der lå nogenlunde fast. For ofte skiftedes stedet eller tidspunktet for møderne og der kunne også opstå situationer, hvor de indkaldte til ekstraordinære møder, som det skete den 1. april 2008.¹¹

Et eksempel på det ses i nedenstående kædesms.

Hey, vores møde bliver holdt hos [navn fjernet], hvis i ikke ved hvor så er det ved spidsroden kl. 1655

(kædesms den 23. marts 2008)

Ovenstående var et eksempel på mikrokoordinering.

Mikrokoordinering er, når de unge koordinerer hvor og hvornår de skal mødes, løbende og uafhængigt af tid og sted, ved at tale sammen i mobiltelefon eller via sms (Ling og Yttri 2002, 157). Det vil sige, at det er en nuanceret og fleksibel koordination.

Når hele bevægelsen skulle koordineres, hvilket ofte foregik ved anvendelse af de akutte eller de informative kædesms, kan vi også betegne det som nuanceret koordination uafhængigt af tid og rum.

¹¹ Den 1. april 2008 lovede politikerne Ungdomshusbevægelsen, at de ville få et hus på Dortheavej 61, København NV, hvilket fik ungdomshusaktivisterne til at ændre formen på Blokr fra belejring til fest.

Mikrokoordinering er dog ikke det rette ord, fordi de koordinerende handlemønstre foregik på et makroniveau bevægelsen igennem.

Det er på det makroniveau, at smart mob begrebet fordelagtigt kan forklare, hvad der sker. Altså, når mange aktivister skal mobiliseres og koordinerende mekanismer sættes i gang. Rheingold nævner bl.a. (...) *the cybernegotiated public flocking behavior of texting adolescents*. (Rheingold 2002, 13). Det er ordet *flocking*, som har relevans for vores pointe. Det oversætter vi med verbet at sværme. En sværm i dette tilfælde skal forstås som en stor flok deltagere, der gennem computermedieret kommunikation kan ændre form og dermed følge nye veje for handling. At sværme er altså at koordinere på et makroniveau gennem digitale medier og på den måde være i stand til at ændre retning. Eksempler på dette så vi i de to sms-bølger, som vi oplevede.

Når vi bruger ordet koordinering i stedet for planlægning, hænger det også sammen med smart mobs, fordi det indbefatter en ad hoc praksis (Rheingold 2002, 169). Ad hoc praksis foregår uden planlægning, men kræver koordinering for, at forsamlingen har en fælles reference at handle ud fra. Dette hænger eksempelvis sammen med den type samarbejdsmetode ungdomshusbevægelsen brugte til at forberede Blokr. Hvis vi begynder med at se det udenfor den digitale kontekst, så gjorde hver blok, som de havde lyst til og var blot under Blokr som en samlet ramme. Digitalt arbejdede de med en spontan arbejdsdeling, når de eksempelvis i fællesskab udarbejdede en flyer gennem deres interne brug af Gmail konto. Alle deltagerne i Grøn blok havde adgang til kontoen og kunne derfor selv bestemme deres deltagelse uafhængigt af tid og sted.

Koordinering var ikke tilfældig social praksis. Den kulturelle kontekst og kollektive identitet var fundamental for, at Ungdomshusbevægelsen kunne have de handlemønstre som nævnt. Den latente gruppe eller netværket havde indhold, noget lim, hvorfor bevægelsen kunne mobilisere sig til kollektive handlinger med uforudsigelige udtryk. Det var uforudsigeligt for offentligheden og bevægelsens opponenter og men ikke for dem selv.

Smart mobs er ikke et tilstrækkeligt begreb

Begrebet smart mobs kan dog ikke rumme alle de analytiske konklusioner, som vi har fundet frem til. Smart mobs er et deskriptivt begreb, som netop beskriver nogle egenskaber ved Ungdomshusbevægelsens måde at mobilisere sig på. Men det forklarer ikke tilstrækkeligt, hvordan det skete eller hvad der lå forud for de forskellige mobiliseringsprocesser.

Rheingolds eksemplificeringer af smart mobs fremstår ofte tilfældigt betingede og uden influerende kontekstuelle faktorer. Han fremhæver fx hvordan den filippinske præsident Estrada i 2001 blev væltet af en million demonstrerende mennesker fremmødt på grund af sms (Rheingold 2002, 158-160). Det eneste, han påpeger som baggrund for denne begivenhed er, at filippinerne har gjort brug af sms siden dens fremkomst i 1995. Vi mener dog, at der er meget mere på spil end som så.

I vores tilfælde omfavnede begrebet smart mobs ikke de eksisterende sociale mønstre, som eksempelvis mikrokoordinering ved hjælp af sms. Mikrokoordinering muliggjorde en makrokoordinering på tværs af bevægelsen, fordi aktivister på forhånd er vant til at mikrokoordinere.

Udover, at Rheingold mangler det kontekstuelle perspektiv i hans begreb, definerer han heller ikke, hvad det smarte i smart mobs består af. Det smarte beskriver han ofte som en hurtighed eller et stort antal mennesker, som er mobiliseret ved hjælp af digital teknologi (Rheingold 2002, 160).

Vi så tydelige tegn på hurtig og omfangsrig mobilisering af ungdomshusaktivister. Det vil vi dog ikke betegne som smart i forhold til smart mobs, selvom det var effektivt. Den intelligente dimension hos ungdomshusaktivister lå mere i deres viden om hinanden og netværket, eller det var forbundet med normative regler i brugen af kædesms.

Desuden viste vores empiri også tegn på langsom mobilisering gennem digitale medier til den planlagte aktion Blokr. Mobiliseringsprocesser, hurtige som langsomme, foregik parallelt og var netop et samspil mellem kommunikation gennem digitale medier

og mødeaktivitet i Ungdomshusbevægelsen. Hvor smart mobs begrebet succesfuldt kan beskrive en forsamling af mennesker, der forsamles om én kollektiv handling i det offentlige rum for derefter at opløses, fx en flashmob,¹² så virker begrebet utilstrækkelig i Ungdomshusbevægelsens tilfælde. Det gør det, fordi der eksisterede en gruppe aktivister både forud og bagefter en kollektiv handling.

Vi kan derfor mere fordelagtigt kalde måden, ungdomshusaktivister mobiliserede sig ved hjælp af digitale medier, for kulturel praksis. Etableret kulturel, social praksis, hvor dansk ungdomskultur, netværkskultur og Ungdomshusbevægelsens historie alle kan ses som en del af. Hertil kommer digitale mediers integration i hverdagen og den sociale betydning internet og mobiltelefon havde for ungdomshusaktivister. Dahlgren beskriver det også således

(...) We should avoid becoming obsessed with just the communication technology itself. Instead we need to include in our analytics horizons the complex ways in which ICTs [internet and communication technologies] interplay with the dynamics of the social movements, as well as with mainstream political structures and contemporary cultural trends that frame these movements.

(Dahlgren 2004, xv)

Det var altså et komplekst samspil mellem mange faktorer, som påvirkede brug af digitale medier til mobilisering af ungdomshusaktivister. Et samspil vi fordelagtigt kalder for mobiliseringskultur.

Hvor Rheingolds begreb smart mobs har fungeret godt til at se et socialt fænomen, som er en teknologisk infrastruktur med sociale mobiliserende udtryk. Så kan begrebet mobiliseringskultur i vores undersøgelse rumme de nævnte faktorer og slå fast, at det netop handlede om flere mobiliserings- og demobiliseringsprocesser på én gang.

¹² En flashmob er en større gruppe mennesker som pludselig samles på et offentligt sted, hvor de sammen laver en specifik handling som synes uden styring. For derefter pludselig at opløse sig igen.

En ny mobiliseringskultur

I artiklens indledning påpegede vi, at vi ikke anså mobilisering som noget nyt eller anderledes end førhen, men at de ressourcer ungdomshusaktivister gjorde brug af var noget nyt. Vi vil derfor nu vende dette argument om og spørge om vi ikke netop kan tale om en ny mobilisering i og med, at værktøjskassen er anderledes.

Når vi taler om noget nyt, handler det ikke om en ny race eller nye opfindelser. På den måde forstås ordet nyt, som noget, der ikke har eksisteret før og pludselig opdages eller kommer frem. Den forståelse af det nye, som vi beskæftiger os med, kan bedre udtrykkes med ordet *emergens*. *Emergens* udtrykker også fremkomsten af noget nyt i den forstand, at det nye opstår gennem et samspil af forskellige omstændigheder og kun eksisterer, så længe det samspil består (Jensen 2008, 71).

Samspillet består overordnet af digital teknologi og socialitet. Det vil sige, at det *emergente* ligger i den gensidighed, der er mellem de to størrelser – begrebernes afhængige konstitution af hinanden, hvorigennem der opstår en *emergent mobiliseringskultur*.

Vi så den måde ungdomshusaktivister mobiliserede sig på som en måde, der eksisterede på baggrund af digitale medier og som ikke kunne eksistere uden digitale medier. For uden kædesms ville Ungdomshusbevægelsens unikke mobiliseringspotentiale forsvinde. Et potentiale, hvor kædesms var central kommunikation, der levede decentralt, hvorigennem mobilisering af mange aktivister kunne koordineres, opmuntres og ændres.

Vi kan altså tale om en ny mobiliseringskultur, som er ved at vokse frem. En mobiliseringskultur, som *er* på baggrund af de digitale medier og ikke en eksisterende kulturel praksis, der blot tillægges en brug af digitale medier. Det handler dermed om en *emergent sammensmeltning* af socialitet og teknologi, som udgør denne nye mobiliseringskultur.

Dette bakkes op af Castells et al., som også ser en voksende tendens i, at digitale medier spiller en central rolle for mobilisering (Castells et al. 2007, 185). Ifølge dem er digitale mediers betydning et vendepunkt i politisk kommunikation. Kommunikative netværk opstår på

baggrund af internet og trådløs teknologi, hvorigennem der dannes mange til mange og horisontale kommunikationskanaler. Disse behøver ikke herskende kontrolmekanismer som regeringer eller politiske partier fx i form af hierarki og fast organisation. Ifølge Castells et al. er der derfor tale om et nyt fænomen, som netop transformerer politisk mobilisering (Castells et al. 2007, 210).

Castells et al. pointerer endvidere

Armed with their cell phones, and able to connect to the world wide web, individuals and grass roots activists are able to set up powerful, broad, personalized, instant networks of communication.

(Castells et al. 2007, 202)

I vores analyse så vi, at mobiltelefonen og dermed kædesms havde stor betydning for ungdomshusaktivisters kamp for et nyt ungdomshus. Mobiltelefonen var en så integreret ressource i bevægelsen, at den kan omtales som deres våben.

Når vi pointerer, at en ny mobiliseringskultur vokser frem, fordi der opstår en socialitet grundet digitale medier, betyder det ikke, at det er en teknologisk afledt kultur. Teknologien, i vores tilfælde især kædesms, og socialitet, i vores tilfælde unge, mobile ungdomshusaktivister og deres kamp for et hus, påvirker hinanden gensidigt, hvorigennem denne mobiliseringskultur opstår.

Det ene skaber det andet eller rettere Ungdomshusbevægelsens socialitet former og formes af kædesms. Det er i den forbindelse, at vi taler om en ny mobiliseringskultur.

Afrunding og refleksion

I denne artikel har vi beskrevet, hvilke analytiske resultater vi fandt frem til gennem en etnografisk undersøgelse af Ungdomshusbevægelsens mediebrug.

Vi har gennem vores undersøgelse ikke været fejlfrie, men vi har gennemgået en metodisk erkendelsesproces. Dette bunder i, at metoder aldrig er neutrale og hvad angår udførsel af dem, så lærte vi om deres betydning ved erfaring (Hine 2005, 2, 7).

Ved at hælde til Geertz' begreb om *thick description* (1973) gjorde vi vores informanter til primær kilde og dermed forstod vi den kulturelle kontekst ud fra informanternes perspektiv. Vores undersøgelse varede to en halv måned, hvoraf vi brugte meget tid på at komme ind i bevægelsen. Først efter et seminar om Blokr den 16. marts 2008 anerkendte vi os selv som en del af netværket med en god portion viden om bevægelsen. Derfor kan vi stille spørgsmålstegn ved, hvor dybt vores kulturelle forståelse egentlig gik og om vi derfor analyserede ud fra informanternes egne præmisser, fordi vores indgang til feltet i undersøgelsesperioden tog lang tid.

Desuden konstruerede vi en harmonisk forståelse af ungdomshusaktivisters brug af digitale medier, hvor vi godtog de digitale medier som et gode for Ungdomshusbevægelsen. Vi beskæftigede os derfor ikke med, hvordan digitale medier kunne besværliggøre mobilisering. Derudover, i og med et samspil mellem digitale medier som omdrejningspunkt, tog vi ikke højde for, at et samspil både fungerer harmonisk og konfliktfuldt. På intet tidspunkt fremhævede vi, hvorvidt et konfliktfuldt forhold, de digitale medier i mellem, kunne være en drivkraft eller ej i mobilisering.

Trods vores fejl, så har vi på to måder bidraget med en nuanceret forståelse af mobilisering og digitale medier. Den ene er en empirisk forståelse, der består af, hvad mobilisering i dag anno 2008 er, når det kommer til sociale ungdomsbevægelser i Danmark. Den anden er en metodologisk forståelse for, hvordan en undersøgelse af forholdet mellem digitale medier og socialitet i en specifik kulturel kontekst har flere epistemologiske udfordringer end blot en hybrid form af den fysiske og virtuelle verden.

At mobilisere ungdomshusaktivister foregik på tværs af den fysiske og virtuelle verden på mange niveauer, både når det kom til mobiliseringsprocesser, valg af digitale medier og hvilke mål, der var med de kollektive handlinger. Det er komplekse sammenhænge, hvilke vi ikke må underminere, for uden et blik på samspillet mellem aktivist, proces, kultur og kamp, kan vi ikke erkende, ej elske eller frygte, den betydning, som ungdomshusaktivisters valg af våben har.

Litteratur

- Allen, Christopher. *Tracing the Evolution of Social Software*. Vers. OST. 13. October 2004. http://www.lifewithalacrity.com/2004/10/tracing_the_evo.html (senest hentet eller vist den 23. maj 2008).
- Bimber, Bruce, Andrew J. Flanagin, og Cynthia Stohl. »Reconceptualizing Collective Action in the Contemporary Media Environment.« *Communication Theory*, 365-388, November 2005.
- Boler, Megan. »introduction.« I *Digital Media and Democracy*, redigeret af Megan Boler, 1-50. The MIT Press, 2008.
- Boyd, Danah. »The Significance of Social Software.« Redigeret af Thomas N. Burg og Jan Schmidt. *BlogTalks Reloaded. Social Software - Research & Cases* (Norderstedt: Books on Demand), 2007.
- Boyd, Danah, og Nicole B. Ellison. »Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship.« *Journal of Computer-Mediated Communication* 13, 1-19, January 2007.
- Carroll, William K., og Robert A. Hackett. »Democratic media activism through the lens of social movement theory.« *Media, Culture & Society*, 83-104, Sage Publications, 2006.
- Castells, Manuel. »Informalism, Networks, and the Network Society: A Theoretical Blueprint.« I *The Network Society. A Cross-cultural Perspective*, redigeret af Manuel Castells, 3-45. Edward Elgar Publishing, 2004.
- Castells, Manuel. *Internet galaksen. Refleksioner over Internettet, erhvervslivet og samfundet*. Oversat af Mette Sabroe Bitsch. 9-64 og 113-178 System A/S, 2003a.
- Castells, Manuel. *Netværkssamfundet og dets opståen*. Oversat af Ole Lindegård Henriksen. 1-66 og 431-438, København: Hans Reitzels Forlag, 2003b.
- Castells, Manuel, Fernández-Ardèvol Mireia, Qiu Jack Linchun, og Araba Sey. *Mobile Communication and Society*. The MIT Press, 2007.
- Christensen, Bolette M. »Mediering af modstand og alternativ. Bevægelsesnetværk mellem det lokale og det globale.« I *Informationsteknologi og demokratisk innovation*, redigeret af Storgaard og Hoff, 1-34. København: Samfundslitteratur, 2005.
- Christensen, Bolette M. »Selvorganisering og demokratisk netværksskulptur.« I *Bevægelser i Demokrati. Foreninger og kollektive aktioner i Danmark*, redigeret af Flemming Mikkelsen, 130-146, Aalborg Universitet, 2002.
- Coronia, Letizia, og André H. Caron. »Constructing a specific Culture: Young People's Use of the Mobile Phone as a Social Performance.« *Convergence*, 28-61, John Libbey Publishing, 10, nr. 2, 2004.

- Dahlgren, Peter. »Foreword.« I *Cyberprotest. New Media, citizens and social movements*, redigeret af Wim van de Donk, Brian D. Loader, Paul G. Nixon og Dieter Rucht, xi-xvi. Routledge, 2004.
- della Porta, Donatella, og Mario Diani. *Social Movements. An introduction*. Second. 1-33, 64-135 og 223-250, Blackwell Publishing, 2006.
- Diani, Mario. »Social Movement Networks Virtual and Real.« *Information, Communication & Society*, 386-401, Routledge, 3:3, 2000.
- Fink, Hans. »Et hyperkomplekst begreb.« I *Kulturbegrebets kulturhistorie*, redigeret af Hans Hauge og Henrik Horstbøll, 9-23. 1988.
- Finnemann, Niels Ole. *Internettet i mediehistorisk perspektiv*. 243-286, Forlaget Samfundslitteratur, 2005.
- Fornäs, Johan. »Youth, culture and modernity.« I *Youth Culture in Late Modernity*, redigeret af Johan Fornäs og Göran Bolin, 1-11. Sage Publications, 1995.
- Geertz, Clifford. *The Interpretation of Cultures*. 3-30, Basic Books, 2000 [1973].
- Guimãraes Jr, Mário J. L. »Doing Anthropology in Cyberspace: Fieldwork Boundaries and Social Enviroments.« I *Virtual Methods. Issues in Social Research on the Internet*, redigeret af Christine Hine, 141-156. Berg, 2005.
- Gundelach, Peter. *Sociale bevægelser og samfundsændringer*. 11-28, Politica, 1988.
- Hastrup, Kirsten, og Jan Ovesen. *Etnografisk grundbog*. 13-65, Gyldendal, 1999 [1985].
- Hine, Christine. *The Virtual Object of Ethnography*. Årg. 2, i *Cybercultures - Critical Concepts in Media and Cultural Studies*, redigeret af David Bell, 286-316. Routledge, 2006.
- Hine, Christine. *Virtual Ethnography*. 1-66, Sage Publications, 2000
- Hine, Christine. »Virtual Methods and the Sociology of Cyber-Social-Scientific Knowledge.« I *Virtual Methods. Issues in Social Research on the Internet*, redigeret af Christine Hine, 1-13. Berg, 2005.
- Jacobsen, Michael Hviid, og Søren Kristiansen. *Farligt feltarbejde*. 107-122, Aalborg Universitetsforlag, 2001.
- Jensen, Klaus Bruhn. *Medier og Samfund. En introduktion*. 7-99 og 135-171, Forlaget Samfundslitteratur, 2008.
- Kahn, Richard, og Kellner Douglas. »New Media and Internet Activism: From the 'Battle of Seattle' to blogging.« *New Media & Society*. 87-95, Sage Publications, 2004.
- Karker, Andreas. *Jagtvej 69. Historien om et hus*. Lindhardt og Ringhof, 2007.

Karpantschof, René. *Danske bz'ere og autonomes demokratiopfattelse. En dokumentarisk, idéhistorisk analyse*. Working paper, Dansk Center for Migration og Etniske Studier, 1-25, Sydjysk Universitetscenter, 1998.

Karpantschof, René. »Jagtvej 69. Ein Jugendzentrum zwischen Besetzungen, Politik und Polizei (1981–2007).« I *Besetze deine Stadt! – BZ din by! Häuserkämpfe und Stadtentwicklung in Kopenhagen*, redigeret af Peter Birke og Chris Holmsted Larsen. Assoziation A, 2008.

Karpantschof, René, og Flemming Mikkelsen. »Vold, politik og demokrati i Danmark efter 2. Verdenskrig.« *Arbejderhistorie : Tidsskrift for historie, kultur og politik*, 56-95, April 2008.

Karpantschof, René, og Flemming Mikkelsen. »Fra Slumstormere til Autonome. Husbesættelse, ungdom og social protest i Danmark 1965-2001.« I *Bevægelser i demokrati. Foreninger og kollektive aktioner i Danmark*, 99-129. Aalborg Universitet, 2002.

Karpantschof, René, og Flemming Mikkelsen. »Kampen om byens rum - Ungdomshuset og husbesættelser i København 1965-2007.« I *Oprøret om Ungdomshuset (arbejdstitel)*, redigeret af René Karpantschof. København: Monsun og Frydenlund, in print.

Kendall, Lori. »Recontextualising "Cyberspace" - Methodological Considerations for On-line Research.« I *Doing Internet Research - Critical Issues and Methods for Examining the Net*, 57-74. Sage Publications, 1999.

Kohl, Ulrik S. »Skraek, fest og protest. Kædebeskeder i dansk sms-kultur, 2000-2008.« I *Oprøret om Ungdomshuset*, redigeret af René Karpantschof, 1-33. Monsun, in print.

Kvale, Steinar. *Interview - En introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. Oversat af Bjørn Nake. Hans Reitzels Forlag, 1994.

Licklider, J. C. R., og Robert W. Taylor. »The Computer as a Communication Device.« I *Computer Media and Communication*, redigeret af Paul A. Mayer, 97-110. Oxford, 1999[1968].

Ling, Richard, og Birgitte Yttri. »Hyper-coordination via mobile phones in Norway.« I *Perpetual Contact. Mobile Communication, Private Talk, Public Performance*, redigeret af James E. Katz og Mark Aakhus, 139-170. Cambridge, 2002.

Ling, Rich. *The Mobile Connection. The Cell Phone's impact in Society*. 21-34, 57-121 og 145-195, San Francisco: Elsevier Inc., 2004.

Madsen, Christian. »Forløbige fund.« I *Mobile medier - mobile unge. Formidlingsrapport 02/05*, 8-18. 2005.

Marshall, Catherine, og Gretchen B. Rossman. *Designing Qualitative Research*. 105-141, Sage Publications, 1999.

Mayer, Paul A. »Preface og Introduktion.« I *Computer Media and Communication*, redigeret af Paul A. Mayer, xiii-xiv, 3-21. Oxford, 1999.

- McAdam, Doug. »Beyond Structural Analysis: Toward a More Dynamic Understanding of Social Movements.« I *Social Movements and Networks. Relational Approaches to Collective Action*, redigeret af Mari Diani og Doug McAdam, 281-299. Oxford University Press, 2003.
- McLuhan, Marshall. »Mediet er budskabet.« I *Mennesket og Medierne*, af Marshall McLuhan, 21-37. København: Gyldendal, 1964/1967.
- Mikkelsen, Flemming. »Indledning.« I *Bevægelser i Demokrati. Foreninger og kollektive aktioner i Danmark*, redigeret af Flemming Mikkelsen, 9-16. Aalborg Universitet, 2002a.
- Mikkelsen, Flemming. »Protestaktioner og sociale bevægelser i Europa efter Anden Verdenskrig. Teoretiske og empiriske aspekter.« I *Bevægelser i Demokrati. Foreninger og kollektive aktioner i Danmark*, redigeret af Flemming Mikkelsen, 17-44. 2002b.
- Morse, Janice M. »Designing Funded Qualitative Research.« I *Handbook of Qualitative Research*, af Norman K. Denzin og Yvonne S. Lincoln, 220-235. Sage Publications, 1994.
- Nip, Joyce Y.M. »The Queer Sisters and its electronic bulletin board.« I *Cyberprotest. New Media, citizens and social movements*, redigeret af Wim van de Donk, Brian D. Loader, Paul G. Nixon og Dieter Rucht, 233-258. Routledge, 2004.
- O'Reilly, Tim. *What is Web 2.0. Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software*. 30. September 2005.
<http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.html> (senest hentet eller vist den 23. may 2008).
- Pripp, Oscar. »Reflektion og etik.« I *Etnologisk fältarbete*, af Lars Kaijser og Magnus Öhlander, 41-54. Lund: Studentlitteratur, 1999.
- Ramström, Jan. »Individ - kollektiv. En omformulering av det psykoanalytiske identitetsbegreppet.« I *Ungdomsforskning. Kritik, reflektioner och framtida möjligheter*, redigeret af Thomas Öhlund og Göran Bolin 127-150. Akademitryck, 1994.
- Rasmussen, Ditte. »Mobile kompetencer.« *Efterskolen*, nr. 11 (2002).
- Rheingold, Howard. *Smart Mobs. The Next Social Revolution. Transforming Cultures and Communities ind the Age of Instant Access*. Basic Books, 2002.
- Sanders, Teela. »Researching the Online Sex Work Community.« I *Virtual Methods. Issues in Social Research on the Internet*, redigeret af Christine Hine, 67-79. Berg, 2005.
- Shirky, Clay. *Here Comes Everybody. The Power of Organizing Without Organizations*. Allen Lane, 2008.
- Spradley, James P. *Participant Observation*. 53-62,73-84,100-111 og 122-129, Hartcourt Brace, 1980.

Stald, Gitte. »Introduktion.« I *Mobile medier - mobile unge. Formidlingsrapport 02/05*, 5-7. 2005.

Stald, Gitte. »Mobile Identity: Youth, Identity, and Mobile Communication Media.« Redigeret af David Buckingham. *Youth, Identity, and Digital Media*. 143-164, The MIT Press, 2007a

Stald, Gitte. »Mobile Medier Mobile Unge Powerpoints.« *www.itu.dk*. 10. september 2007b. www.itu.dk/courses/DDKU/E2007/slides/gittestald-091007.ppt (senest hentet eller vist den 22. juli 2008).

Stald, Gitte. »Mobile Monitoring. Questions of trust, risk, and democracy in young Danes' uses of mobile phones.« I *Young Citizens and New Media*, redigeret af P. Dahlgren, 206-225. Routledge, 2007c.

Statzel, R. Sophie. »Cybersupremacy: The Face and Form of White Supremacist Activism.« I *Digital Media and Democracy*, redigeret af Megan Boler, 405-428. The MIT Press, 2008.

Tarrow, Sidney. *Power in movement. Social movements, collective action and politics*. 1-27, Cambridge University Press, 1994.

Tilly, Charles. *From Mobilization to Revolution*. 1-11, 52-97, 1978.

Van Aelst, Peter, og Stefaan Walgrave. »New media, new moments? The role of the internet in shaping the 'anti-globalization' movement.« I *Cyberprotest. New media, citizenz and social movements*, redigeret af Wim van de Donk, Brian D. Loader, Paul G. Nixon og Dieter Rucht, 97-123. Routledge, 2004.

van de Donk, Wim, Brian D. Loader, Paul G. Nixon, og Dieter Rucht. »Introduction. Social Movements and ICTs.« I *Cyberprotest. New media, citizens and social movements*, redigeret af Wim van de Donk, Brian D. Loader, Paul G. Nixon og Dieter Rucht, 1-25. Routledge, 2004.

Williams, Raymond. *The Technology and the Society*. Årg. Second, i *Television: Technology and Cultural Form*, af Raymond Williams, 9-31. London: Routledge, 2003[1973].

Wright, Steve. »Informing, communicating and ICTs in contemporary anti-capitalist movements.« I *Cyberprotest. New media, citizenz and social movements*, redigeret af Wim van de Donk, Brian D. Loader, Paul G. Nixon og Dieter Rucht, 77-95. 2004.